

VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie
27 augustus 2020
Online via Zoom

**Index verslag vergadering raadscommissie
27 augustus 2020**

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen voorzitter	3
3.	Toezeggingen college en prioriteiten- en verplichtingenagenda	3
4.	Mededelingen van en vragen aan wethouder Voorink	3
5.	Nanning Mol – Toelichting op advies werkgroep Verbetering besluitvorming regio Gooi en Vechtstreek	3
6.	Evaluatie en stappenplan integriteitsschendingen	7

RAADSCOMMISSIE

Aanwezig bij aanvang:

Voorzitter: H.H. Fennema.

Griffier: B. Smeulders.

fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: A.S. de Jong; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: P.H.J.R. van Rooden; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: P.I. Broertjes, burgemeester en F.G.J. Voorink, wethouder.

De voorzitter:

- opent de vergadering om 20.00 uur en heet allen welkom.

1. Vaststellen agenda (0.0)

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen voorzitter (0.0)

Er zijn geen mededelingen.

3. Toezeggingen college en prioriteiten- en verplichtingenagenda (0.1)

Geen opmerkingen.

4. Mededelingen van en vragen aan wethouder Voorink (0.1)

Er zijn geen vragen en/of mededelingen.

5. Nanning Mol – Toelichting op advies werkgroep Verbetering besluitvorming regio Gooi en Vechtstreek (0.1)

Woordvoerders

fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: A.S. de Jong; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: T. Pelsma; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: P.H.J.R. van Rooden; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels.

College: P.I. Broertjes, burgemeester en F.G.J. Voorink, wethouder.

De heer Mol:

- is sinds tien maanden burgemeester van de gemeente Laren en geeft een toelichting op verbetering van de besluitvorming in de regio, waarvoor regiovoorzitter burgemeester Broertjes een vruchtbare ronde langs gemeenteraden heeft gemaakt, waar uit kwam met name de bestaande vorm te gebruiken;
- deelt mee dat in maart 2020 een werkconferentie heeft plaatsgevonden, waar nieuwe indrukken over besluitvorming omtrent Crailo zijn gedeeld; daaruit kwam dat een groep vertegenwoordigende raadsleden de koppen bij elkaar zou moeten steken over het vraagstuk waarom besluitvorming niet goed verloopt en kan verbeteren;
- vervolgt dat daarna tweemaal een raadsbijeenkomst in de raadzaal van Huizen heeft plaatsgevonden, waarbij namens Hilversum de raadsleden Kalk en Jaarsma aanwezig, die hebben geresulteerd in een notitie met constatering: draagvlak voor de doelen uit de Regionaal Strategische Agenda (RSA), maar zorg over de processen, waarvoor oplossingsrichtingen zijn geformuleerd, waarover vijf adviezen zijn gegeven;
- geeft te kennen dat is geadviseerd te zorgen voor rust en heldere en transparante besluitvorming, iedereen vroeg in het besluitvormingsproces te betrekken, griffiers daarin een

- rol te geven en te zorgen dat alle gemeenteraden gedurende het proces goed op de hoogte zijn van de te zetten stappen, wie wanneer welk besluit neemt en wat de bedoelde uitkomst is;
- merkt op dat het eerste advies is startnotities te introduceren bij het oplossen van probleem, waarbij oplossingsrichtingen en het besluitvormingsproces in kaart moeten komen; de griffierskring zou bij het opstellen van startnotities betrokken moeten zijn;
- deelt mee dat het vierde advies informatiesymmetrie betreft: te zorgen dat alle raden gelijktijdig over dezelfde openbare of vertrouwelijke info beschikken, wat rust geeft, chagrijn voorkomt en geen ongelijke informatiesituaties oplevert;
- vindt het heel belangrijk griffiers helder in positie te brengen en met de directiesecretaris gezamenlijk sturing te geven aan het proces om rust te brengen en veel vrijheid en vertrouwen te creëren voor portefeuillehouders en raadsleden;
- vervolgt dat het bij de adviezen twee en drie in essentie erom gaat dat het niet zo moet zijn dat raden zich aan het einde van het besluitvormingsproces overdonderd voelen over een voorstel of oplossingsrichting; regiopodia zouden meer een plek moeten worden van dialoog in plaats van beeldvorming;
- is van opvatting dat raadsleden zich vrij moeten voelen om op regiopodia een mening te kunnen geven; er zou een veilige en open ruimte moeten zijn om mee te denken met het algemeen bestuur;
- brengt voorts naar voren dat eveneens is geadviseerd om algemeen bestuursleden ook meer ruimte te geven om hun regionale rol te spelen; zij kunnen op bezoek gaan bij gemeenteraden en hun voorstel toe te lichten, opdat zij kunnen horen waar de pijn en steun zit;
- benadrukt dat eigen wethouders politiek altijd verantwoordelijk zijn en de autonomie van alle gemeente helder is, maar het zou goed zijn om meer ruimte en vertrouwen te voelen om in elkaars keuken te kijken, wat helpt aan de voorkant van het besluitvormingsproces;
- wil van de commissieleden horen of zij dilemma's zien.

Hart voor Hilversum:

- herkent veel en zo niet alles wat de werkgroep in twee zittingen heeft opgehaald;
- hecht bij het portefeuillehoudersoverleg met de woordvoerders aan het opstellen van tenminste een resumé, wat handig is om enig houvast te hebben over het besprokene; dat resumé zou ook de aanwezigen en woordvoerders bij dat overleg moeten vermelden; dit om af te komen van vrijblijvendheid;
- vindt de overige vier deeladviezen een logisch gevolg van wat de werkgroep heeft opgehaald;
- vraagt of afspraken en werkwijzen voor de toekomst geborgd moeten worden, temeer omdat de raadsperiode over de helft is, zodat opvolgers op de ingeslagen weg kunnen voortgaan.

D66:

- is blij met de werkgroep en de aanbevelingen om de besluitvorming in de RSA te verbeteren; het geheel democratisch en slagvaardiger maken spreekt de fractie aan;
- wil weggelegde taken bij de regio controleerbaar laten zijn, zowel uitvoerende en beleidstaken;
- ziet het regionale belang toenemen wat betreft economie, onderwijs, verkeer/bereikbaarheid en natuur en duurzaamheid; regio en regionale samenwerking staan buiten kijf en het goed functioneren daarvan neemt aan belang toe;
- ziet in het voorstel vergelijkbare zaken die eerder aan de Hilversumse raad zijn voorgesteld;
- had nog liever een regionale griffie gehad, maar is voor het moment tevreden om agenda's af te stemmen;
- ziet uit naar de constructieve inhoudelijke dialoog in de regio en wil zorgen dat de regio sterk staat ten opzichte van omringende steden.

De SP:

- sluit zich aan bij de wens van D66 over een regionale griffie;
- kan zich globaal genomen vinden in de vijf adviezen;
- is tevreden over het gebruik van bouwstenennotities, die vaker mogen worden gebruikt bij complexere projecten en zaken;

- vindt wel dat bouwstenennotities door gemeenteraden vast te stellen zijn, wat regionaal afgesproken zou moeten worden;
- wil gemeenteraden de tijd geven om te zien wat er met notities is gebeurd;
- heeft vanwege tijdgebrek slechts weinig regiopodia bezocht en wil die beschikbaar laten zijn via live stream, zodat ze ook terug te kijken zijn;
- vraagt of het gelijktijdig houden van raadsvergaderingen reëel is;
- informeert hoe democratische besluitvorming bereikt kan worden als besluiten niet overeenkomen.

De VVD:

- vindt elke stap om een dialoog te creëren waardevol;
- ziet een uitdaging bij het regiopodium en uiteindelijk de politieke uitruil; vrijblijvendheid is alleen maar te vermijden als er voor iedereen iets te realiseren is, zoals bij Crailo;
- meent dat men nog niet strak genoeg is om de knikkers te leveren om ambities te realiseren, wat tot vrijblijvendheid kan leiden;
- ziet een regiopodium als belangrijk om info te delen en gelijke posities te verkrijgen;
- kan zich vinden in het samenwerken van griffiers.

Democraten Hilversum:

- kan zich vinden in de adviezen over griffiers, tegelijkertijd raden informeren en het gaan gebruiken van startnotities;
- heeft reserves bij de adviezen over het regiopodium en de woordvoering;
- waarschuwt voor het creëren van dubbele woordvoering en informeert naar het risico bij informatiesymmetrie;
- hoorde dat er te weinig politieke sensitiviteit is en de vraag is of dat een nadeel is;
- mist een oproep aan raadsleden om zich meer actief te informeren, een belangrijke sleutel tot succes;
- deelt de zorg over het tijdgebrek om regiopodia bij te wonen; beter kan men informatievoorziening goed organiseren en raadsleden activeren;
- ziet een probleem als er verschillen zijn in amendementen per raad; in dat geval is een structuurverandering nodig in plaats van cosmetische wijzigingen.

De PvdA:

- is positief over het voorstel, met een paar uitstekende richtingen;
- wil naast gelijkmatige infovoorziening die informatie ook toegankelijker laten zijn, zo ook de timing van bijeenkomsten, waardoor werkende raadsleden die ook kunnen bezoeken;
- vindt het een procesgericht voorstel, maar ziet de regio zich bevoegdheden en initiatieven toe-eigenen waar raden het niet meer eens zijn; raden zouden meer in positie moeten komen om dat te zien en daarop te sturen;
- vraagt of het verstandig is te wachten met een besluit nemen over het voorliggende voorstel totdat alle raden de kans hebben gehad om het voorstel voor te bespreken.

Het CDA:

- is eveneens positief over het proces bedoeld om verbeteringen door te voeren;
- vindt het grootste probleem de vraag hoe uiteindelijk tot besluiten gekomen kan worden; een regiopodium met meer dialoog is een goede zaak, maar besluitvorming is vaak nog moeilijk; daarom is het beter besluitvorming in stappen te doen; de output uit de dialoog kan men gebruiken om een definitief voorstel ter besluitvorming voorleggen;
- kan zich vinden in verslaglegging van de regiopodia;
- vraagt of men het kan redden met de voorliggende voorstellen of verstrekkender maatregelen nodig zijn.

GroenLinks:

- constateerde vaak reuring als zeven gemeenten zich met voorstellen bemoeien, wat kan verbeteren;

- zou graag meer stappen vooruit willen zetten in de vorm van een herindeling, ook omdat de regio beleidsuitvoerend en beleidsmakend is;
- voelt zich genekt door de vrijblijvendheid en ziet de voorstellen daarom als een heel kleine stap vooruit;
- huivert voor een enorm bureaucratisch proces dat de regio niet slagvaardiger zal maken;
- vindt gezamenlijk praten over onderwerpen waarover gemeenten daadwerkelijk beslissen echt helpen; een gemiste kans is het niet gezamenlijk vaststellen van een doelgroepenverordening;
- vraagt de rol van de regionale trekker nader uit te werken, waarmee enkele jaren terug negatieve ervaringen zijn opgedaan wat betreft de tarieven van de jeugdzorg;
- vindt besluitvorming door de raad over het voorliggende voorstel niet nodig, omdat slechts ander gedrag wordt gevraagd;
- is desalniettemin blij met het voorliggende voorstel.

De ChristenUnie:

- vindt samenwerking in de regio complex als die regio groot is en is in die zin blij met het voorliggende document;
- geeft complimenten voor het stuk;
- informeert hoe een startnotitie op de juiste manier te borgen is en hoe de juiste milestones daarin terecht komen;
- wil de voorgestelde werkwijze ook borgen voor de toekomst en vraagt aandacht voor een duidelijk proces, vanwege zorgen over de grootte en het proces als er samenwerking wordt gevraagd tussen veel partijen;
- heeft ook zorgen over het goed borgen van info van raadsleden en een goede balans tussen discussie en beeldvormende sessies.

Hilversums Belang:

- wil ook het democratische gat dichtten, maar wijst op zelfstandigheid van gemeenten en politiek verantwoordelijke portefeuillehouders;
- vindt wat de regio doet aanvullend op wat de gemeenten doen;
- wil op termijn de regionale griffie er toch laten komen;
- heeft de grootste zorg over de regiopodia en vraagt wat een dialoog daarin het meer politiek aantrekkelijker maakt; hoe kan het democratische gat worden gedicht.

Leefbaar Hilversum:

- is ook blij met al het verzette werk;
- vindt communicatie tussen raden essentieel, evenals dat de dialoog aantrekkelijk en niet te vrijblijvend is;
- is van mening dat mensen geprikkeld worden om zich ergens voor in te zetten, waardoor het niet meer vrijblijvend is;
- wil het nieuwe proces ook voor de komende jaren borgen;
- informeert welke politieke status het bijeenkomsten van raden heeft;
- stelt dat samenwerking tussen raden alleen kan als raden ook autonomie loslaten, die ze echter meestal willen behouden;
- meent dat het regiopodium een publiekstrekker zou kunnen zijn;
- wil afgezanten van gemeenten een vergoeding laten krijgen;
- vindt een strakke regie nodig.

De heer Mol:

- heeft adviezen gegeven om te komen tot betere besluitvorming binnen de bestaande vormen;
- stelt dat raden wel de discipline moeten tonen om zich aan adviezen te houden; als raadsleden eerder in het proces hun mening geven kunnen ze dat doen op een regiopodium;
- probeert te organiseren eerder pijnpunten op regiovoorstellen te laten weten, waarop men kan acteren;
- wil regiopodia zodanig organiseren dat raadsleden meer de vrijheid voelen om hun mening daar te geven en bereid zijn daar naartoe te komen;

- vindt het idee van een webinar een goed idee en neemt de vraag over verslaglegging mee terug; ook het streamen van regiopodia is naar zijn mening een goed idee;
- erkent heel goede regiopodia met heldere vragen en dito agenda te moeten neerleggen;
- stelt dat elke fractie zich vertegenwoordigd mag laten zijn bij een regiopodium;
- wil alle informatie goed beschikbaar laten zijn op de regiowebsite; griffiers moeten daarover goed afstemmen;
- wil rekening laten houden met stapsgewijze besluitvorming in startnotities en griffiers kunnen daarover laten meedenken; wel moet besluitvormingsproces daardoor niet erg lang gaan duren
- hoopt dat regionale portefeuillehouders de ruimte voelen om een toelichting te kunnen geven aan raden/commissies om pijnpunten te kunnen voelen;
- zag bij Crailo dat vanuit diverse gemeenten exact dezelfde moties zijn aangenomen;
- denkt dat de kunst is dat mensen de vrijheid blijven voelen om hun mening te blijven geven.

Tweede termijn

De SP:

- vraagt hoe serieus zij het gelijktijdig organiseren van raadsvergaderingen moet zien.

De PvdA:

- wenst een reactie op haar opmerking te hebben dat het ook een kwestie van goed bestuur moet zijn om alleen te handelen binnen de door de raden aangegeven kaders;
- hoopt dat de heer Mol de gemaakte opmerkingen mee terugneemt die de opvattingen het meest reflecteren.

Democraten Hilversum:

- bedoelde met informatiesymmetrieprobleem de mogelijke spanning tussen een portefeuillehouder en de regiowoordvoerder;
- heeft nog nooit een vertrouwelijk stuk van de regio kunnen inzien, laat staan dat zij weet waar zij daarvoor terecht moet.

De heer Mol:

- gaat uit van heel goed bestuur in de regio en benadrukt dat hij de positiviteit van de commissie heel zorgvuldig zal doorcommuniceren;
- wil graag gelijktijdig raadsvergaderingen organiseren, weet dat dat onmogelijk is en is daarom blij met raadsvergaderingen binnen een bepaalde tijdspanne;
- neemt het inzien van vertrouwelijke stukken mee terug naar het griffiersoverleg;
- antwoordt op de vraag over het informatiesymmetrieprobleem dat een portefeuillehouder niet aan het debat tussen raadsleden hoeft deel te nemen, zodat men spanning tussen twee woordvoerders voorkomt.

Wethouder Voorink:

- wordt steeds enthousiaster over de regio en hoorde ook dat praktische suggesties zijn gedaan.

Burgemeester Broertjes:

- is blij met het gemaakte positieve rondje en zal van het vanavond opgevangen beeld in de algemeen bestuursvergadering van 8 oktober gebruik maken;
- vraagt zich af hoe ver men met het model komt als het schuurt tussen de diverse opvattingen;
- is benieuwd naar de verdere uitwerking.

6. Evaluatie en stappenplan integriteitsschendingen (1.12)

Woordvoerders

fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: A.S. de Jong; VVD: M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: D.E.O. Streutker; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; SP: P.H.J.R. van Rooden; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: mw. H. Bijl; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels. College: P.I. Broertjes, wethouder.

De voorzitter:

- memoreert dat het presidium in 2019 heeft besloten naar aanleiding van een door de raad afgehandelde integriteitsmelding een evaluatie te houden, die onder meer ging over de werkwijze van het stappenplan en die betrekking had op de opmerking die de melders hebben gemaakt;
- merkt op dat de door Necker Van Naem uitgevoerde rapportage vermeldt dat de evaluatie geen second opinion is van het destijds door bureau Bing uitgevoerde onderzoek; wel is de evaluatie bedoeld om op basis van gesignaleerde procedurele knelpunten adviezen van onderzoekers te ontvangen, welke adviezen in het vanavond voorliggende stappenplan zijn verwerkt; de burgemeester speelt daarin een belangrijke rol omdat artikel 170 van de Gemeentewet van hem verlangt de bestuurlijke integriteit te bevorderen.

Burgemeester Broertjes:

- is benieuwd naar het commentaar vanuit de raad en is blij met de evaluatie en het vernieuwde stappenplan;
- is van oordeel dat de evaluatie een nauwgezet beeld geeft van wat in 2019 is gebeurd en is geen schokkende nieuwe feiten tegengekomen;
- ziet vooral een verbetering om een nieuw stappenplan te maken met allerlei verbeterpunten;
- heeft ook beoordelingsfouten gemaakt, waarvoor hij zich al in de raadsvergadering van september 2019 al heeft verexcuseerd; hij heeft ook veel geleerd, welke lessen in het nieuwe stappenplan zijn beschreven;
- stelt dat de integriteitscoördinator in de toekomst een belangrijke en vernieuwende rol kan spelen;
- meent dat het college inmiddels al de nodige stappen heeft gezet om bepaalde valkuilen te voorkomen, zoals de binnenkort te voeren discussie over de governance.

De ChristenUnie:

- heeft samen met de VVD het onderzoek van dichtbij gevolgd en vindt dat Necker van Naem de taak goed heeft uitgevoerd; feiten zijn op rij gezet; de paar cruciale eerste dagen en de rol van de krant blijven een lastig punt;
- is van mening dat het stappenplan voldoende is bijgewerkt voor een volgende melding;
- stelt dat de geheimhouding van meldingen lastig blijft;
- is zeer voor geheimhouding betrachten door melders tijdens het onderzoek, maar dat blijft juridisch lastig, vanwege het ontbreken van sancties;
- is de rol van het presidium ook helder geworden en vindt die heel goed gespeeld;
- is van mening dat de burgemeester de hoeder van de integriteit moet zijn; een systeem veranderen als het niet goed werkt is niet juist, men moet in plaats daarvan werken aan het verbeteren daarvan; de burgemeester zou de ontvanger moeten zijn van een melding;
- wil naar aanleiding van het advies van juristen bij het neerleggen van een speciale taak ten aanzien van integriteit functies in plaats van personen noemen;
- vat samen dat een goed onderzoek is gedaan en feiten goed op een rijtje zijn gezet, maar de burgemeester de ontvanger van meldingen moet zijn.

De VVD:

- bevestigt dat een goed onderzoek is geleverd en heeft benadrukt dat de dynamiek van pers belangrijk is, omdat die leidt tot keuzes en stappen die op voorhand anders hadden moeten zijn;
- kan zich vinden in de aanbevelingen en noemt communicatie een kwetsbaar punt; elke dynamiek kan grote gevolgen hebben als het gaat om mensen;
- vindt de burgemeester de hoeder van de integriteit, die wordt ondersteund door een functionaris;
- is blij met het doorlopen traject en het onderzoek, waarbij het zwakke punt communicatie blijft.

Hart voor Hilversum:

- betreurt het dat de inspreker niet zelf aan het woord komt en geen vragen kunnen worden gesteld;
- heeft ervaren dat het niet aan inzicht en besef bij bestuurders, partijen en ambtenaren ontbreekt om integer aan het werk te gaan;
- ziet in het nieuwe stappenplan onder het kopje ‘melding’ de zinsnede opgenomen die gaat over het vragen van een akkoord van de melder over het niet zoeken van publiciteit, maar zij heeft in de toelichting daar niets over gelezen; wellicht kan de toelichting verder uitweiden over die zinsnede; in ieder geval is duidelijk dat het belangrijk is om zo vertrouwenwekkend mogelijk over te komen en niemand nodeloos te schaden met betrekking tot het zoeken van publiciteit; de vraag is of een dergelijke zinsnede wel afdwingbaar en handhaafbaar is;
- kan zich vinden in het aanstellen van een integriteitscoördinator met een functiebeschrijving conform de tweede vermelde variant; daardoor geeft men invulling aan de ontwikkeling van een integriteitshuis waarvoor iemand uit de eigen organisatie geschikt is; dat kan goed werken mits tevoren heldere en werkbare afspraken worden gemaakt;
- geeft mee dat het bij deze functie niet alleen zou moeten gaan over werkzaamheden en taken, maar ook over verantwoordelijkheden en bevoegdheden; het gaat vaak om een goede afstemming van rollen qua ambitie en verwachtingen die deze functionaris ten opzichte van andere spelers in het veld speelt; de burgemeester wordt gevraagd om de toezegging dat de raad over deze functiebeschrijving te zijner tijd wordt geïnformeerd;
- meent dat een terugkoppeling van deze functionaris naast het college ook met de raad of het presidium moet worden gedaan.

Het CDA:

- neemt afstand van het beeld dat ook weer vandaag is geschetst van burgemeester Broertjes in de Gooi en Eemlander en kent hem als betrokken burgervader en als hoeder van integriteit in de gemeente; het geeft dan ook geen pas dat twee notoire ontevreden burgers zich op een bepaalde manier uiten over het functioneren van de burgemeester; zonder gevoel voor empathie en begrip voor de complexiteit en benodigde zorgvuldigheid bij het in behandeling nemen van integriteitsmeldingen is uit de heup geschoten op het evaluatierapport, dat juist tot doel heeft om te leren van de ervaringen van de afgelopen jaren;
- stelt dat ook de stellingname dat het onzedelijk zou zijn om tijdens de eerste screening van integriteitsmeldingen enige terughoudendheid te vragen bij media-uitingen een illustratie is van het gebrek aan begrip over de potentiële imagoschade voor ambtsdragers die onterecht worden aangeklaagd;
- doet daarom graag een beroep aan allen in de raadzaal en daarbuiten om begrip voor elkaar te tonen, in plaats van te polariseren, om met elkaar in dialoog te gaan in plaats van te roepen vanaf de zijlijn en om te leren van fouten in plaats van ze uit te vergroten;
- is blij met de onderzoeksresultaten die hebben geleid tot aanpassing van het stappenplan;
- kan zich vinden in alle voorstellen die goed zijn overwogen en een duidelijke verbetering van de huidige werkwijze betreffen: de kring van betrokken personen moet klein zijn, de identiteit van de melder wordt alleen bekend na schriftelijke toestemming daarvan; gespreksverslagen moeten er zijn van alle gesprekken en in het dossier worden opgenomen; het aanstellen van een integriteitscoördinator is een goed idee, met dien verstande dat duidelijk moet zijn wat diens precieze positie is; het is een ambtelijke ondersteuning van de burgemeester of het presidium;
- wil terughoudendheid vragen van melders, zeker bij een eerste screening;
- wil een verslag laten maken van de eerste melding, waarbij de handtekening voor akkoord voor geheimhouding te ver gaat; wel wordt uitdrukkelijk terughoudendheid gevraagd van melders; de fractie kan zich vinden in het geven van een extra duiding in de toelichting op deze passage.

D66:

- heeft geen echte aanmerkingen op het stappenplan, behalve op punt 5 om melders te vragen schriftelijk akkoord te gaan met geheimhouding; die zin zou men kunnen verwijderen;

- vindt het aanstellen van een integriteitscoördinator uit de ambtelijke organisatie hout snijden voor het ondersteunen van het proces en de burgemeester en voor de verifieerbaarheid; zorgvuldigheid en vastlegging zijn essentieel;
- hoopt dat een dergelijk stappenplan nooit gehanteerd hoeft te worden;
- heeft de neiging om alle twijfel over de rol van de burgemeester weg te halen; de burgemeester is niet alleen een persoon, maar een bestuursorgaan van zichzelf; die functie is fiduciair: per definitie krijgt die dat vertrouwen, anders kan hij niet functioneren; het in twijfel trekken van diens integriteit is niet integer;
- roept op uiterst terughoudend te zijn om namen en functionarissen in een kwaad daglicht te stellen.

Hilversums Belang:

- ziet de noodzaak van een stappenplan;
- ziet dat het doel van een integriteitsmelding een uiterste middel is; in het stappenplan ontbreken eerdere stappen, zoals spreken met een vertrouwenspersoon of mediation;
- wil die eerdere stappen ook in het stappenplan opnemen, om een conflictsituatie te herkennen en te kunnen bespreken;
- vindt het stilhouden een punt van zorg; Necker van Naem stelt voor om de melders niet de publiciteit te laten opzoeken; schriftelijk akkoord geven daarop vindt de fractie onacceptabel en wil zij aangepast zien in het stappenplan;
- kan op zich een integriteitfunctionaris onderschrijven, maar wil dat die van buiten het ambtelijk apparaat komt en wordt benoemd door de raad; ook dat wenst de fractie op te nemen in het stappenplan; het **CDA** vindt het opmerkelijk om te pleiten taken bij de burgemeester weg te halen en vindt dat geen goed voorstel; **Hilversums Belang** wil dat niet, maar wil de integriteitfunctionaris van buiten de organisatie laten komen en door de raad laten instellen; **Leefbaar Hilversum** vraagt hoe een integriteitsfunctionaris gefinancierd moet worden; **Hilversums Belang** meent dat dat hetzelfde kan werken als een vertrouwenspersoon en geen fulltime functie hoeft te zijn; het financieren zou nu niet het issue moeten zijn, maar wel om iemand door en voor de raad te kunnen laten benoemen;
- meent dat de burgemeester boven de partijen staat, maar toch lid van het college is en daardoor dicht op de materie zit; dat heeft in 2019 tot een situatie geresulteerd; zij vraagt hoe dat na verbeteringen beter zal gaan;
- informeert naar de voortgang van de belofte/toezegging van wethouder Walters om het proces transparanter en beter te laten gaan.

Leefbaar Hilversum:

- heeft de procedure van nabij meegemaakt en vindt die zeer zorgvuldig gevoerd;
- herkent zich totaal niet in de melders;
- wil eerst in gesprek gaan met een vertrouwenspersoon of met elkaar als men meent dat iemand niet integer is geweest;
- stelt namelijk dat een integere overheid ook te bereiken is door met elkaar te spreken om te voorkomen dat het gemeentebestuur beschadigd raakt;
- legt de focus op het voorkomen van integriteitskwesaties;
- is ook voor een integriteitsfunctionaris, samen met de burgemeester, die ook de verbinder van de raad is;
- vindt het schadelijk als de melder naar de pers gaat.

GroenLinks:

- is van mening dat elke integriteitskwesatie afstraalt op het volledige bestuur, zodat het terecht is hoge eisen te stellen aan dat bestuur en het beschikbaar hebben van een uitstekende procedure; de evaluatie is dan ook bedoeld als een aanpassing ter verbetering;
- vindt het uitgangspunt de kwestie zo klein mogelijk te houden uitstekend; dat betekent dat de politieke ambtsdrager zich niet uit in de media en dat de communicatie zuiver en consequent procesmatig is; er is dan een discrepantie met de vermelding dat niet te krampachtig mag

- worden omgegaan met het verstrekken van informatie; zou graag horen dat de burgemeester voorstaat dat zuiver en procesmatig wordt geïnformeerd naar de buitenwereld en anders niet;
- vindt anoniem melden niet aan de orde en wil dat zo ook laten opnemen in het stappenplan;
 - wil ‘vertrouwelijke stukken’ laten wijzigen in ‘geheime stukken’;
 - vindt schriftelijk akkoord geven op het niet zoeken van de publiciteit van de melder niet in het stappenplan thuishoren, omdat er geen sanctie op staat;
 - is voor een integriteitscoördinator over welke functie het college een raadsinformatiebrief kan sturen;
 - suggereert dat preventie veel belangrijker is en is blij dat de burgemeester het gesprek samen met de raad aangaat over een niet pluis-gevoel;
 - vindt de burgemeester ook de hoeder van de integriteit van de raad;
 - stelt vast dat de toezeggingen van wethouder Walters allemaal nog open staan en gaat er van uit dat de burgemeester die gaat laten nakomen.

De PvdA:

- denkt dat het onderzoeksbureau goed werk heeft gedaan en grondig met mensen heeft gesproken, waarvan een goed verslag is gemaakt;
- vindt het goed assistentie door een integriteitscoördinator te laten verlenen, maar is van oordeel dat de burgemeester de integriteitshoeder is, omdat die functie onafhankelijk is; de burgemeester kan daarbij worden bijgestaan, zodat het aanstellen van een integriteitscoördinator goed is;
- vindt een integriteitsmelding niet het zwaarste middel, maar in plaats daarvan aangifte bij de politie; een integriteitsmelding zou een veilig middel moeten zijn als er twijfels zijn; juist daarom zijn vertrouwelijkheid, een stappenplan en zorgvuldigheid belangrijk; **Leefbaar Hilversum** stelt dat naar de pers nog gaan zwaarder kan zijn dan naar de politie gaan; de **PvdA** erkent dat het effect zwaarder kan zijn bij een onterechte melding;
- stelt de vraag wat een integriteitsschending is en vindt het jammer dat het gesprek over wat integriteit echt is nog niet is gevoerd, wat wel nodig is;
- meent dat de integriteitscoördinator meer kan doen dan het proces van de melding te bewaken; die rol zou zwaarder kunnen worden om het gesprek over integriteit levendiger te houden en om de communicatie over integriteit zowel intern als extern actiever te begeleiden;
- is het ermee eens dat een melding in principe vertrouwelijk moet blijven, wat gevraagd kan worden aan de melder; een schriftelijke verklaring afleggen daarover is lastig als men dat niet juridisch hard kan maken, maar wel heeft de melder vorig jaar niet de openbaarheid gezocht, omdat voordien al een artikel in de krant is verschenen;
- het **CDA** wil verschil maken bij openbaar maken tussen een eerste screening en daarna, als een onderzoek of aangifte plaatsvindt, waarbij er transparantie in processen moet zijn; de **PvdA** weet niet of zij het daarmee eens is; nog steeds is niet bekend of beschuldigingen waar zijn nadat een onderzoek is gestart; het **CDA** meent dat bij een onderzoek dat bijna niet meer geheim kan worden gehouden, men moet dan wel nadenken over de communicatie;
- **GroenLinks** beaamt dat communicatie het belangrijkste is; bij een integriteitsonderzoek moet worden vastgehouden aan procesmatige communicatie; de **PvdA** gaat in op de situatie als informatie al op straat ligt, ook voordat een integriteitsonderzoek is gestart, daar geeft het stappenplan nog geen antwoord op en daarover is beter na te denken; de **VVD** snapt dat dilemma, maar het stappenplan gaat over de melder en degene die de integriteit bewaakt; in dezen heeft de burgemeester een eigen verantwoordelijkheid qua integer bestuur om daarnaar te kijken; de **PvdA** erkent de verantwoordelijkheid van de burgemeester;
- de **ChristenUnie** vraagt of de PvdA dat het stappenplan moet anticiperen op allerlei oprispingen uit de samenleving; de **PvdA** reageert dat anticiperen op alles niet kan, het stappenplan is een hulpmiddel en daarna is er nog meer te doen om het gesprek over integriteit levend te houden;
- het **CDA** stelt dat het stappenplan wel in communicatie voorziet: radiostilte tijdens de screening en procesmatige communicatie tijdens het onderzoek;

Democraten Hilversum:

- wil niet tornen aan de wettelijk verankerde positie van de burgemeester en als persoon die boven de partijen staat;
- is het eens met de voorgestelde verbeteringen, ook met de functie van integriteitscoördinator voor burgemeester of presidium;
- is van opvatting dat men melders geen zwijgplicht kan opleggen;
- is niet voor anonieme meldingen;
- wil met elkaar spreken over die gevallen waar discussie kan ontstaan over integer handelen.

De **SP**:

- memoreert dat onderzoeken van de raad wel degelijk met een reden ingebracht zijn, waar ook iets is uitgekomen;
- stelt dat onzin uit een melding gefilterd moet worden waarna op de rest geageerd kan worden;
- erkent dat een aantal dingen is misgegaan;
- vindt het overdoen van zaken aan het presidium een goede handelwijze; de burgemeester heeft dus geen slecht werk geleverd;
- vindt dat de burgemeester ook fouten heeft gemaakt en vraagt hem die te erkennen en daarvoor excuses te maken; de **PvdA** meent dat de burgemeester dat in het debat vorig jaar al heeft gedaan; de **SP** heeft daarom vorig jaar specifiek niet gevraagd, omdat zij zich wilde richten op wethouder Jaeger; de burgemeester heeft gezegd dat hij spijt had van het verzenden van een brief; belangrijk is dat de burgemeester erkent dat het vermelden van de melder niet hoort en dat hij dat niet meer zal doen; dat wil de fractie nog graag van de burgemeester horen;
- stelt dat het voor de burgemeester ontzettend zwaar is om het onderzoek te doen, omdat die een relatie heeft met de ambtsdrager; daarom moet de rol van integriteitscoördinator steviger zijn, zodat die voor de burgemeester wat zaken kan wegfilteren; **D66** wil de **SP** later laten duiden wat zij daarmee bedoelt; de **SP** vindt de wettelijke taken van de burgemeester met betrekking tot integriteit niet zo helder; als die op vakantie is neemt de loco-burgemeester waar, zodat het dus mogelijk is om taken te delegeren; de fractie is er voorstander van dat een melding binnenkomt bij een integriteitscoördinator, die een technische toets kan doen, voordat de gegevens bij de burgemeester komen, waarmee die wordt ontlast; **D66** vindt dat onwerkbaar en is het daarmee niet eens.
- is voor een integriteitscoördinator van buiten en dat die meer mogelijkheden heeft en adviezen kan geven; op die manier is de burgemeester te ondersteunen op een veel sterkere manier dan een ondersteunend ambtenaar.

Burgemeester **Broertjes**:

- heeft goede notie genomen van de opmerkingen over de rol van de burgemeester als hoeder van de integriteit, waaraan niet te tornen is en wat ook een wettelijke taak is;
- hoort dat de integriteitscoördinator op steun kan rekenen bij het zuiver houden van het proces;
- wil de raad zich nog specifieker laten uitlaten over al dan niet anoniem melden;
- heeft niet gelekt over welk stappenplan dan ook, maar heeft iets bekend gemaakt;
- kan ermee leven als anonieme meldingen niet worden toegestaan; de **PvdA** vindt dat de identiteit van de melder vertrouwelijk gehouden moet worden; **GroenLinks** gaat het erom dat onder een melding een naam staat die verifieerbaar is; de **PvdA** is het daarmee eens;
- vindt het in het belang van alle partijen om de kwestie zo klein mogelijk houden en communicatie te beperken tot procesinformatie; of dat vorig jaar goed is gegaan vereist meer casuïstiek;
- stelt dat men moet leren leven met het ontstaan van een aparte dynamiek als de publiciteit er bovenop ziet;
- is het ermee eens om het proces zo veilig mogelijk te maken, dat is een heel zware opdracht waarbij de integriteitscoördinator kan helpen; er is namelijk een dubbele loyaliteit en dan is een counterpart van groot belang;
- wil apart een gesprek over integriteit organiseren, bijvoorbeeld in een beeldvormende sessie; men kan dan beginnen met het niet pluis-gevoel;
- gaat het afdoen van toezeggingen door wethouder Walters over integriteit na;
- komt op korte termijn op governance terug;

- kan een raadsinformatiebrief maken over de invulling van de integriteitscoördinator of daarover met het presidium overleggen;
- erkent beoordelingsfouten te hebben gemaakt en heeft ook een jaar geleden spijt betuigd als de melder zich niet comfortabel heeft gevoeld bij zijn uitingen; daarom is hij blij met het verbeterde stappenplan;
- zal nog een gesprek hebben met de meldster van vorig jaar, om ruis op de lijn weg te werken; dat gebeurt voor de septembervergadering van de gemeenteraad.

De heer Van Ruitenbeek:

- wijst op de vanuit juristen toegevoegde notitie die voor raads- en commissieleden wel zichtbaar is, maar niet voor het publiek; het betreft een aanzet tot de invulling van de rol van de integriteitscoördinator; die notitie is eigenlijk te vroeg naar de raad gestuurd, maar het is goed dat de raad daarvan nu kennis heeft kunnen nemen, zodat te zien is hoe daarover wordt nagedacht;
- vervolgt dat de nadere invulling van de integriteitscoördinator bij het college en het presidium terugkomt;
- kan zich voorstellen een afspraak met de melders (punt 5) over het niet zoeken van publiciteit uit de tekst te halen, maar wel streeft de gemeente naar integer openbaar bestuur; de gemeente gaat er van uit dat ook melders het streven hebben dat de gemeente integer zou moeten besturen; dat zij aandacht vragen voor een mogelijke misstand wil niet zeggen dat het belang met elkaar te streven naar integer bestuur niet gelijk zou zijn;
- vindt het belangrijk het gesprek met melders te voeren over de gedachte achter het stappenplan: zorgvuldig onderzoek doen; tegelijkertijd wil men raadsleden, wethouders en commissieleden tegen de mogelijke negatieve effecten van niet terechte meldingen beschermen; de vertaling in punt 5 daarvan is een uiting daarvan;
- vindt het belangrijk dat degene die communiceert met de melders – primair de burgemeester - de ruimte krijgt met die melders te spreken over het belang van een zorgvuldige procedure, welk belang ook zit in de communicatie in het begin, waartoe het akkoord wordt gevraagd; **GroenLinks** snapt dat niemand gebaat is bij heel veel publiciteit en terughoudendheid wordt gevraagd, maar vindt het niet handig dat op de manier zoals gesteld in punt 5 te vragen, zonder dat duidelijk is wat er gebeurt als iemand niet akkoord gaat; zij stelt daarom voor dat de laatste zinsnede uit punt 5 (onder het kopje ‘Melding’) gaat en dat in de toelichting terechtkomt dat bestuur en de melder ervoor zorgen dat de integriteitsmelding goed wordt afgewikkeld in het kader van het versterken van het openbaar bestuur;
- zegt dat door Hilversums Belang voorgestelde andere wegen vooral in de toelichting van het stappenplan staat, uiteindelijk wordt de ruimte gelaten aan iemand die iets heeft geconstateerd om een keuze te maken;
- stelt dat een ambtelijke integriteitscoördinator kan zorgen dat de juiste informatie binnen de organisatie ten behoeve van een onderzoek wordt opgehaald; voor alle werkzaamheden van een ambtenaar is een bestuurspersoon verantwoordelijk;
- reageert dat het woord ‘vertrouwelijk’ om te zetten is in ‘geheim’;
- beaamt dat het verstandig is in het stappenplan op te nemen dat een melding niet anoniem mag zijn.

Tweede termijn

De ChristenUnie:

- wil de zin in punt 5 onder ‘Melding’ veranderen dat gevraagd wordt niet de publiciteit te zoeken in plaats van ‘een akkoord op deze afspraak’;
- wil ervoor waken verantwoordelijkheid van de burgemeester door de integriteitscoördinator over te laten nemen; de rol van een integriteitscoördinator ziet zij voornamelijk voor de organisatiebrede bewaking van integriteit; binnenkort ontvangt zij daarover graag over een voorstel over diens rol met een taakomschrijving, wat eerst via het presidium kan lopen.

De SP:

- vindt dat het tussen de oren moet zitten om sommige dingen niet te doen, juist vanwege opkomende spanningen, zoals het te kennen geven van een naam van een melder.

De PvdA:

- vindt het fijn te horen dat de burgemeester open staat om het gesprek over integriteit nog eens uitgebreider te voeren, wat kan in een beeldvormende sessie.

Advisering aan de raad

De voorzitter vraagt de commissieleden:

- of zij het ermee zijn dat uit punt 5 onder 'Melding' de tekst 'De melder wordt gevraagd om een akkoord op deze afspraak' te verwijderen, waarna in de toelichting van het document wordt aangegeven wat wordt verwacht van een melder en hoe belangrijk dat punt is;
- of het onderwerp rijp is voor de raad;
- of het voorstel kan worden geagendeerd met of zonder debat.

De ChristenUnie:

- wil wel een zin in het stappenplan laten staan en de melder vragen geen naam openbaar te maken; de **voorzitter** concludeert dat de fractie het niet eens is met zijn voorstel;
- vindt het voorstel rijp voor de raad zonder debat.

De overige fracties zijn het eens met het voorstel van de voorzitter over punt 5 van het stappenplan en het aanvullen van de toelichting; zij vinden het voorstel rijp voor de raad, waarbij de **VVD, Hart voor Hilversum, het CDA, D66, Leefbaar Hilversum, Democraten Hilversum en GroenLinks** geen behoefte hebben aan debat en **Hilversums Belang, de SP en de PvdA** wel.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.54 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Ruimtelijke Ordening & Wonen van 2020.
De griffier, De voorzitter,

B.J. Smeulders.

mw. J. Kalk.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid van 2020.
De griffier, De voorzitter,

Mw. W.G.J. Drenth.

H.R. Jaarsma.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Zorg en Samenleving van 2020;
De griffier, De voorzitter,

M. Stoops.

R. Verkuijlen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Economie en Bestuur van 2020;
De griffier, De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek.

mw. B. Verweij.